

УДК 747.038:72.017.3

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/94-1-14>

Ірина БОНДАРЕНКО,

orcid.org/0000-0002-3471-4162

кандидат архітектури,

професор кафедри дизайну середовища

Харківської державної академії дизайну і мистецтв

(Харків, Україна) *bondirra@gmail.com*

Богдан БОНДАРЕНКО,

orcid.org/0000-0002-2470-4518

кандидат мистецтвознавства,

доцент кафедри дизайну

Харківської державної академії дизайну і мистецтв

(Харків, Україна) *apokryphos87@gmail.com*

ДІАЛОГ МАТЕРІАЛІВ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ В ДИЗАЙНІ ЖИТЛОВИХ ІНТЕР'ЄРІВ У СТИЛІСТИЦІ ЛОФТ

Стилістика лофт трансформувалася з тренду в стійку архітектурно-дизайнерську парадигму, актуальність якої зумовлена необхідністю адаптивного повторного використання індустріальної спадщини. Дослідження обґрунтовує матеріально-технологічний підхід, при якому автентичні конструктивні елементи є ключовим засобом формування ідентичності та комфорту сучасного житлового простору.

Проаналізовано наукову літературу та приклади дизайнерських рішень, що демонструють "діалог матеріалів". Класичні закордонні дослідження закладають теоретичну базу для розуміння лофту як екологічної та економічно доцільної альтернативи новому будівництву, обґрунтовуючи цінність адаптивного повторного використання промислової спадщини. Українські науковці системно вивчають реновацію промислової спадщини як ключову основу для формування простору в стилістиці лофт. На рівні архітектури та містобудування акцент зроблено на обґрунтуванні економічної доцільності та архітектурної цінності перепрофілювання об'єктів (житло/громадські комплекси). На рівні дизайну інтер'єрів роботи деталізують дизайнерські стратегії адаптації індустріальних споруд. Визначено раціональні прийоми зонування для житлових лофтів, що спрямовані на створення психологічно комфортного цілісного простору при збереженні його відкритої концепції.

Виявлено, що філософія лофту полягає у збалансованому контрасті: грубі, холодні індустріальні елементи (цегла, бетон, чорний метал) виступають структурною основою, тоді як теплі, рафіновані матеріали (світле дерево, білі площини, скло) виконують гуманізуючу та функціональну роль.

Обґрунтовано, що у стилістиці лофт матеріали виконують не лише оздоблювальну, а й композиційну, структурну та історичну функції. Відкрите планування та багаторівневе зонування досягається за рахунок зміни текстури поверхонь та світлових акцентів, а не стаціонарних перегородок. Метал слугує графічним контуром, а деревина обов'язково врівноважує брутальність бетону.

Ключові слова: дизайн, житловий інтер'єр, лофт, матеріали, контраст.

Iryna BONDARENKO,

orcid.org/0000-0002-3471-4162

Candidate of Architecture

Professor at the Department of Environmental Design

Kharkiv State Academy of Design and Arts

(Kharkiv, Ukraine) *bondirra@gmail.com*

Bohdan BONDARENKO,

orcid.org/0000-0002-2470-4518

Candidate of Art Studies,

Associate Professor at the Department of Design

Kharkiv State Academy of Design and Arts

(Kharkiv, Ukraine) *apokryphos87@gmail.com*

DIALOGUE OF MATERIALS: PECULIARITIES OF APPLICATION IN THE DESIGN OF RESIDENTIAL INTERIORS IN THE LOFT STYLE

The Loft style has transitioned from a trend into a stable architectural and design paradigm, the relevance of which is driven by the necessity of adaptive reuse of industrial heritage. The research substantiates a material-technological approach where authentic structural elements are the key means of forming the identity and comfort of modern residential space.

Scientific literature and examples of design solutions demonstrating the "dialogue of materials" were analyzed. Classic foreign studies lay the theoretical foundation for understanding the loft as an ecologically and economically feasible alternative to new construction, justifying the value of adaptive reuse of industrial heritage. Ukrainian scholars systematically study the renovation of industrial heritage as a key basis for forming space in the loft style. At the level of architecture and urban planning, the focus is on substantiating the economic feasibility and architectural value of reprofiling objects (residential/public complexes). At the level of interior design, works detail design strategies for adapting industrial structures. Rational zoning techniques for residential lofts were identified, aimed at creating a psychologically comfortable and cohesive space while preserving the open concept.

It is revealed that the philosophy of the loft lies in a balanced contrast: crude, cold industrial elements (brick, concrete, black metal) act as the structural foundation, while warm, refined materials (light wood, white planes, glass) perform a humanizing and functional role.

It is substantiated that in the loft style, materials fulfill not only a finishing function but also compositional, structural, and historical roles. Open planning and multi-level zoning are achieved by altering the surface texture and using lighting accents, rather than stationary partitions. Metal serves as a graphic contour, and wood is essential for counterbalancing the brutality of concrete.

Key words: design, residential interior, loft, materials, contrast.

Постановка проблеми. Стилістика лофт (від англ. loft – горище, верхній поверх промислової будівлі) давно вийшла за межі тимчасового тренду, трансформувалась у стійку архітектурно-дизайнерську парадигму. Сучасний дизайн житлового середовища, особливо в умовах обмеженості міських територій та необхідності ревіталізації індустріальних зон, активно звертається до стилістики лофт. Актуальність системного вивчення дизайнерських засобів, що формують це середовище, зумовлена низкою урбаністичних, соціокультурних та естетичних факторів. У контексті світової тенденції до сталого розвитку та збереження історичної забудови, лофт стилістика виступає ключовим інструментом адаптивного повторного використання. Дослідження дизайнерських рішень, що мінімально трансформують старі фабричні та складські приміщення в житлові простори, є критично важливим для оптимізації витрат та збереження автентичного архітектурного фонду. Вивчення конструктивних вузлів та технічних рішень дозволяє дизайнерам ефективно працювати з дихотомією «нове-старе», перетворюючи недоліки індустріальної спадщини на естетичні переваги.

Філософія лофту передбачає мінімальну, часто «незакінчену» обробку – відкриту цеглу, бетон, виявлення інженерних комунікацій. У сучасному суспільстві зростає попит на автентичність, індивідуалізацію та гнучкість життєвого простору. Лофт-середовище з його відкритим плануванням, високими стелями та великими вікнами ідеально відповідає сучасним потребам гібридного способу життя, де простір для роботи та відпочинку часто поєднується.

Систематизація певних дизайнерських засобів, що формують житловий інтер'єр у стилістиці лофт, є актуальною науково-практичною задачею. Її вирішення дозволить не лише поглибити розу-

міння естетики цього стилю, але й розробити чіткі методологічні рекомендації для дизайнерів та архітекторів, які прагнуть ефективно і свідомо інтегрувати індустріальну спадщину в сучасний житловий фонд, відповідаючи вимогам економічної ефективності та соціокультурної автентичності.

Аналіз досліджень. Стилістика лофт є багатоаспектним феноменом, що перебуває на перетині кількох наукових дисциплін: теорії архітектури, урбаністики (ревіталізація), дизайну інтер'єру та соціології культури. Актуальні наукові дослідження зосереджуються на трансформації індустріальної спадщини, естетиці «незавершеності» та соціокультурній ролі відкритого життєвого простору. Сучасна література розглядає лофт як прояв постмодерністської культури та відповідь на потреби постіндустріального суспільства. Фундаментальні дослідження стилістики лофт нерозривно пов'язані з концепцією адаптивного повторного використання, що досліджує перетворення старих промислових будівель (складів, фабрик) на нові функціональні об'єкти (житло, офіси, галереї).

Класичною працею на цю тему, що доводить необхідність збереження архітектурної автентичності та її інтеграції у сучасний простір є робота Дж. Дугласа (Douglas, 2018). Праці Дж. Бранда та його послідовників, зосереджені на обґрунтуванні цінності промислової спадщини та розробці методик її перепрофілювання (Brand, 2004). Англійські джерела закладають теоретичну базу для розуміння лофту як екологічної та економічно доцільної альтернативи новому будівництву. Вони аналізують юридичні, містобудівні та інженерні аспекти перетворення фабричних споруд на житло. Л. Хантер детально вивчає архітектурну еволюцію лофту: від функціональних промислових об'єктів (фабричні поверхи з чавунними колонами та великими вікнами) до сучасного житлового простору (Hunter, б.д.). Праці Т.Конран є

ключовими для розуміння візуальної мови стилю, пропонує практичні засоби для створення гнучкого та функціонально прозорого простору, що є головною вимогою лофту (Conran, 2014).

Дослідження українських авторів зосереджені на комплексному обґрунтуванні та практичному застосуванні реновації промислової спадщини як основи для створення сучасного житлового та громадського простору в стилістиці лофт. Ключові роботи вітчизняних науковців обґрунтовують принципи та доцільність реновації промислових об'єктів для їхнього перепрофілювання у громадські та житлові комплекси (Олійник, Бовдуй, 2014) (Попова, 2013), (Семко, Воскобойник, 2015). Реновація розглядається не лише як економічно ефективний метод використання капітальних споруд із розвинутою інфраструктурою, але й як засіб збереження історичної канви міста та архітектурної автентичності. Особлива увага приділяється класифікації та експертній оцінці чинників, що визначають технічну та економічну доцільність такого втручання, а також комплексному покращенню міського середовища, включаючи освоєння підземного простору та розвиток ландшафтної структури.

Окремі дослідження зосереджені безпосередньо на дизайнерських рішеннях та методах адаптації індустріальних споруд під нові функції (Сафронова та ін., 2017). Для житлових інтер'єрів у стилістиці лофт визначені раціональні прийоми зонування відкритого простору: використання неповних перегородок, контрасту матеріалів, перепадів рівнів та освітлення (Сафронова, Лазарева, 2014). Головною метою дизайнера є створення психологічно комфортного цілісного простору, де функціональні зони чітко виділені без порушення загальної відкритої концепції. Окремо розглядаються особливості дизайну громадських приміщень в умовах реновації інженерних споруд баштового типу, з визначенням чинників впливу та основних підходів до їхньої адаптації.

Аналіз наукової літератури засвідчує, що дослідження стилістики лофт є багатовекторним. Сучасні наукові роботи відійшли від простого опису стилю до глибинного вивчення його конструктивних, соціальних та економічних функцій. Основний акцент переноситься на методичні рекомендації щодо формування відкритого житлового середовища, інтеграції інженерних систем та створення гнучкого простору, що відповідає вимогам епохи цифрової економіки.

Мета дослідження полягає у обґрунтуванні матеріально-технологічного підходу, при якому конструктивні елементи та автентичні фактури не

просто відтворюють характер споруди, а стають ключовим засобом формування дизайну сучасного житлового простору у стилістиці лофт.

Виклад основного матеріалу. З розвитком та інноваціями промислової й технологічної революції вирішення інтер'єру, що транслює певні промислові характеристики поступово стало новим напрямком дизайну. На тлі нової економічної ери у промисловій структурі відбулися великі зміни, завдяки яким дизайн інтер'єру в стилістиці лофт поступово перетворився з нішевих уподобань на один з основних способів вирішення інтер'єру для роботи та проживання. Однак з його адаптивністю до реального використання простору все ще існує чимало проблем, оскільки характеристики інтер'єру в індустріальних спорудах розходяться з прагненням до ергономічного комфорту в традиційному його розумінні.

Інтер'єри, які розташовані у промислових спорудах, сприймаються більш брутальними та холодними, завдяки поєднанню цегляних поверхонь із металевими конструкціями. Металеві конструкції фарбуються у чорний колір, завдяки чому вони виступають графічними елементами інтер'єру. Це, зазвичай, сходи, вентиляційні та водопровідні труби, які загалом прийнято демонструвати, металеві конструктивні елементи приміщення, як от балки та колони тощо. В окремих прикладах ми можемо спостерігати долучення до цегли та металевих конструкцій, ще й деревини. У такому випадку автори звертаються до контрасту, бо певні поверхні металевих конструкцій виразно та графічно виступають на тлі текстурованих поверхонь.

Прикладом виразної роботи матеріалів у житловому середовищі, що виконано у стилістиці лофт з акцентом на мінімалізм, є квартира у Мілані (Італія), розроблена дизайнером С. Стефані у співпраці з виробником меблів Minacciolo (Milanese loft design..., б.д.). Рішення інтер'єру організовано за відкритою планувальною схемою, де зонування відбувається завдяки застосуванню світла і текстури оброблених матеріалів. Замість меблів як розділювачів, використовується зміна текстури стін (наприклад, гладкий бетон, пофарбована стіна) або точкові джерела світла. Головним візуальним елементом стає сама архітектура. Переважають прямі кути та чіткі лінії. Усі конструктивні елементи (балки, колони) інтегруються в загальний композиційний задум так, щоб підкреслити їхню геометричну красу, а не брутальність. Висота стель використовується для підсилення відчуття простору. Горизонтальні лінії шаф, низьких диванів та підлоги врівноважують композицію, створюючи баланс.

У дизайні застосовані неоздоблені матеріали. Бетон використовується для стін, підлоги та іноді стель. Його сірий колір й характерна текстура слугують ідеальним нейтральним тлом. Полірований бетон на підлозі забезпечує візуальну безшовність та єдність простору. Метал представлений, зазвичай, чорного матового кольору. Це тонкі чорні рами вікон, полиці-консолі, або мінімалістичні елементи освітлення. Метал використовується стримано, щоб забезпечити контраст без візуального перевантаження. Нефарбована світла деревина в окремих зонах запобігає тому, щоб простір виглядав занадто холодним. Скло використано в інтер'єрі для зонування, де скляні перегородки в тонких рамах забезпечують прозорість.

Наступний приклад – це квартира у Сіетлі (США) (дизайн: SHED) (Industrial Seattle Loft...б.д.) Інтер'єрний простір гармонійно виявляє оригінальну палітру будівлі: бетонну підлогу, покриту оцинкованим металом стелю, чорні сталеві балки та поручні. Планувальне рішення є відкритим з елементами багаторівневого зонування. Основний простір об'єднує вітальню, їдальню та кухню. Наявність антресолі, до якої ведуть відкриті металеві сходи, створює другий, приватний рівень. Цей прийом максимально використовує висоту приміщення.

Надзвичайно висока стеля та відкрита стельова конструкція (металеві балки та профнастил) підсилюють індустріальний характер. Відкриті сталеві балки та сходи є не просто конструкціями, а головними композиційними акцентами. Їхній темний, матовий колір контрастує з білими стінами та світлою підлогою. Композиція побудована на контрасті грубих, холодних індустріальних елементів (метал, бетон) і теплих природних (дерево, текстиль). Велика біла стіна та вертикальний ритм віконних рам візуально «втягують» простір догори, акцентуючи вертикальний розвиток простору. Стіни залишені нефарбованими із оголеним тинькуванням, а несучі балки також є відкритими. Цегляна кладка на кухні зберігає індустріальний характер будівлі. Акцентують технічний характер споруди металева поверхня стелі з гофрованих листів та пофарбовані у чорний матовий колір сталеві балки. Чорний колір візуально "ховає" комунікації та надає глибини. Сходи вирішені так само як і сталеві балки, а тонкі металеві троси огороження створюють відчуття легкості та прозорості, не перевантажуючи простір масивними конструкціями. Дерев'яні фасади шаф та масивна дерев'яна стільниця на кухонному острові вносять відчуття тепла, врівноважуючи холод бетону та металу. Щоб зробити простір більш затишним додано промаслену дубову підлогу.

Дизайн цього житлового середовища майстерно поєднує брутальну індустріальну автентичність з житловим комфортом завдяки використанню теплих природних матеріалів. Ключовим прийомом є композиційний контраст між темними графічними конструкціями та світлими, чистими поверхнями, що максимально підсилює відчуття об'єму та ідентичності приміщення.

Актуальним прикладом є квартира, що розміщена у старому складі східного Лондону, де серію ізольованих, не провітрюваних приміщень було перетворено на стильний простір (дизайн від Sadie Snelson Architects) (SSA, б.д.).

Планувальне рішення виконане за типом відкритого з елементами багаторівневого зонування. Основний простір об'єднує вітальню, їдальню та кухню. Другий рівень сформований антресоллю, до якої ведуть відкриті металеві сходи. Надзвичайно високі стелі та відкрита стельова конструкція підсилюють індустріальний характер.

Стіна, що складається майже повністю з панорамних вікон (від підлоги до стелі), забезпечує максимальну інсоляцію. Віконні рами виконані з тонкого чорного металу, що створює ефект "сітки". Для штучного освітлення використано трекову систему, а точкові світильники акцентують функціональні зони. Самі рейки є відкритими металевими конструкціями.

Відкриті сталеві балки та сходи є не просто конструкціями, а головними композиційними акцентами. Їхній темний, матовий колір контрастує з білими стінами та світлою підлогою. Композиція побудована на контрасті грубих, холодних індустріальних елементів (метал, бетон) і теплих, органічних (дерево, текстиль) (Рис. 1).

Рис. 1. Квартира у старому складі східного Лондону (Великобританія). Фото: Рорі Гардінера (URL: <https://www.ssarchitects.co.uk/clapton-warehouse/>)

Бетон та цегла є матеріалами, що є носіями естетики лофту, забезпечуючи відчуття місця та

історії. Цегляна кладка є найбільш впізнаваною ознакою стилістики лофт, посилаючись на старі фабричні стіни. Метал не є декоративним елементом, він є структурною та історичною основою дизайну, підкреслюючи походження приміщення.

Архітектурне бюро «Andrew Simpson» перетворило склад з червоної цегли в Мельбурні на резиденцію в стилістиці лофт (Andrew Simpson. . . , 2009). Оригінальні стельові ферми були оголені вздовж стелі, а між ними встановлені нові мансардні вікна. Житловий простір організовано у двох рівнях. Застосована схема відкритого планування: на верхньому поверсі кухня, їдальня та вітальня об'єднані в один великий простір під дахом. Зонування відбувається за рахунок меблів (кухонний острів) та архітектурних елементів (балки), а не стін. «Друге світло» (атріум) над зоною сходів створює відчуття грандіозного об'єму.

Дизайнери використали обмежену, але виразну палітру матеріалів, що будується на контрастах. Цегла виступає тлом та головним декоративним елементом. Вона збережена у своєму натуральному, дещо потертому стані. Червоно-теракотовий колір додає простору тепла та відчуття історичного минулого. Чорний колір масивних балок, що схожі на морене дерево та складні кроквяні ферми даху, виступають як графічний контур. Він підкреслює висоту стель та геометрію простору. Це типовий прийом для стилістики лофт – не ховати конструкцію, а робити її акцентом (Рис. 2).

Світле дерево підлоги та пом'якшує «холодність» індустриальних елементів. Воно об'єднує всі зони в єдиний простір і відбиває світло, роблячи кімнати візуально ще просторішими. Білий колір стін, сходів, кухонних меблів виступає своєрідним «клеєм», що з'єднує цеглу і дерево. Глуха біла огорожа сходів виглядає як скульптурний елемент, що різко контрастує з деталізацією цегляної кладки.

Дизайн середовища вдало вирішує задачу адаптації технічної будівлі під житло. Головний успіх проекту – у вивіреному балансі матеріалів: холодна сталь і стара цегла врівноважені теплим деревом і чистим білим тлом.

Рис. 2. Резиденція у Мельбурні (Австралія)
Фото: Шеннон Макграт (URL: <https://www.dezeen.com/2016/03/26/andrew-simpson-architects-water-factory-warehouse-conversion-melbourne-family-house-australia/>)

Висновки. Ключовим принципом, що об'єднує всі розглянуті проекти є збалансований контраст між історичною індустриальною естетикою та сучасним житловим комфортом. Цей баланс досягається через цілеспрямований «діалог матеріалів», де холодні, грубі історичні елементи є структурною та візуальною основою (скелетом) стилістики лофт. Гладкі та сучасні елементи (світле промаслене дерево, білі площини, скло) виступають гуманізуючим фактором, який забезпечує затишок, інсоляцію та мінімалістичну чистоту.

У стилістиці лофт матеріали є не лише оздобленням, вони виконують композиційну, структурну та історичну ролі. Автентичні матеріали слугують носіями історії та ідентичності приміщення, підкреслюючи його походження (фабрика, склад). Нейтральні матеріали (полірований бетон, білі стіни) створюють безшовне, єдине тло, на якому архітектурні акценти стають головними візуальними елементами. Деревина (зокрема світлий дуб) є обов'язковим компонентом для запобігання «холодності» індустриального простору. Її використання на підлозі та у меблевих фасадах врівноважує брутальність металу та бетону.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Олійник, О. П., Бовдуй, А. П. Особливості реновації промислових об'єктів (закордонний досвід). *Теорія та практика дизайну*: зб. наук. пр. *Технічна естетика*. 2015. Вип. 7. С. 169–177
2. Попова, О. А. Лофт як засіб архітектурно-ландшафтної реконструкції міських промислових територій. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. 2013. Вип. 32. С. 143–149. URL: <https://repository.knuba.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ab030980-8fc9-48ce-a5f9-d713dcca86f6/content> (дата звернення: 04.10.2025).
3. Сафронова, О. О., Агліуллін, Р. М., Чебікіна, М. В., Вознюк, А. М. Особливості дизайну громадських приміщень в умовах реновації інженерних споруд баштового типу. *Вісник КНУТД*. 2017. № 2 (108). С. 177–184.
4. Сафронова, О. О., Лазарева, Г. С. Особливості формування інтер'єру житлового приміщення в стилі "лофт". *Теорія та практика дизайну*. 2014. Вип. 5. URL: <https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/3031/3/%D0%A1%D0%B0%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%9B%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B0.pdf> (дата звернення: 05.10.2025).

5. Семко О., Воскобойник Є. Основні принципи та прийоми реконструкції промислових об'єктів під будівлі громадського призначення. *Збірник наукових праць Українського державного університету залізничного транспорту*. 2015. Вип. 157. С. 7–13. URL: https://www.researchgate.net/publication/329730842_OSNOVNI_PRINCIPI_TA_PRIJOMI_REKONSTRUKCII_PROMISLOVIH_OB'EKTIV_PID_BUDIVLI_GROMADSKOGO_PRIZNACENNA (дата звернення: 11.10.2025).
6. Brand, J. A Review of Adaptive Reuse of Historic Buildings for Residential Use in Australia. *Journal of Architectural and Planning Research*, Vol. 21, №3, 2004.
7. Conran T. *Plain Simple Useful: The Essence of Conran's Design*. Octopus Books, 2014. 224 p.
8. Douglas, J. *Building Adaptation* (2nd ed.). Routledge, 2012. 680 p.
9. Andrew Simpson Architects converts Melbourne warehouse into family home. *Dezeen*. URL: <https://www.dezeen.com/2016/03/26/andrew-simpson-architects-water-factory-warehouse-conversion-melbourne-family-house-australia/> (дата звернення: 09.10.2025)
10. Hunter L. The Evolution of the Loft: From Factory Floor to Modern Home. URL: <https://homeworlddesign.com/the-evolution-of-loft-living-from-industrial-spaces-to-luxury/> (дата звернення: 18.10.2025)
11. Industrial Seattle Loft – Interior URL: <https://www.modlar.com/photos/2534/industrial-seattle-loft-interior/>. (дата звернення: 09.10.2025)
12. Milanese loft design with dark industrial metals in the decor. Milan Loft Design With Dark Industrial Metals In Décor. URL: <https://www.digsdigs.com/milan-loft-with-dark-industrial-metals-in-decor/>. (дата звернення: 14.10.2025)
13. SSA. Website. URL: <https://www.ssarchitects.co.uk/clapton-warehouse/> (дата звернення: 14.10.2025)

REFERENCES

1. Oliinyk, O. P., & Bovdui, A. P. (2015). Osoblyvosti renovatsii promyslovykh ob'iektiv (zakordonnyi dosvid) [Features of renovation of industrial facilities (foreign experience)]. *Teoriia ta praktyka dyzainu: zb. nauk. pr. Tekhnichna estetyka*, (7), 169–177. [in Ukrainian].
2. Popova, O. A. (2013). Loft yak zasib arkhitekturno-landshaftnoi rekonstruksii miskykh promyslovykh terytorii. [Loft as a means of architectural and landscape reconstruction of urban industrial areas]. *Suchasni problemy arkhitektury ta mistobuduvannia*, (32), 143–149. URL: <https://repository.knuba.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ab030980-8fc9-48cea5f9-d713dcca86f6/content>. [in Ukrainian].
3. Safronova, O. O., Ahliullin, R. M., Chebykina, M. V., & Vozniuk, A. M. (2017). Osoblyvosti dyzainu hromadskykh prymishchen v umovakh renovatsii inzhenernykh sporud bashtovoho typu. [Features of the design of public spaces in the context of renovation of tower-type engineering structures]. *Visnyk KNUVD*, (2(108)), 177–184. [in Ukrainian].
4. Safronova, O. O., & Lazaryeva, H. S. (2014). Osoblyvosti formuvannia inter'ieru zhytloвого prymishchennia v styli "loft". [Features of forming the interior of a living space in the "loft" style]. *Teoriia ta praktyka dyzainu*, (5). URL: <https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/3031/3/%D0%A1%D0%B0%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%9B%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B0.pdf> [in Ukrainian].
5. Semko, O., & Voskoboinyk, Ye. (2015). Osnovni pryntsypty ta pryioomy rekonstruksii promyslovykh ob'iektiv pid budivli hromadskoho pryznachennia. [Basic principles and techniques for the reconstruction of industrial facilities into public buildings]. *Zbirnyk naukovykh prats Ukrainського derzhavnogo universytetu zaliznychnoho transportu*, (157), 7–13. URL: https://www.researchgate.net/publication/329730842_OSNOVNI_PRINCIPI_TA_PRIJOMI_REKONSTRUKCII_PROMISLOVIH_OB'EKTIV_PID_BUDIVLI_GROMADSKOGO_PRIZNACENNA. [in Ukrainian].
6. Brand, J. (2004). A Review of Adaptive Reuse of Historic Buildings for Residential Use in Australia. *Journal of Architectural and Planning Research*, 21(3).
7. Conran, T. (2014). *Plain Simple Useful: The Essence of Conran's Design*. Octopus Books
8. Douglas, J. (2012). *Building Adaptation* (2nd ed.). Routledge.
9. Andrew Simpson Architects converts Melbourne warehouse into family home. (2016). *Dezeen*. URL: <https://www.dezeen.com/2016/03/26/andrew-simpson-architects-water-factory-warehouse-conversion-melbourne-family-house-australia/>.
10. Hunter, L. The Evolution of the Loft: From Factory Floor to Modern Home. *Homeworld Design*. URL: <https://homeworlddesign.com/the-evolution-of-loft-living-from-industrial-spaces-to-luxury/>.
11. Industrial Seattle Loft – Interior. *Modlar*. URL: <https://www.modlar.com/photos/2534/industrial-seattle-loft-interior/>.
12. Milanese loft design with dark industrial metals in the decor. *DigsDigs*. URL: <https://www.digsdigs.com/milan-loft-with-dark-industrial-metals-in-decor/>.
13. SSA. Website. URL: <https://www.ssarchitects.co.uk/clapton-warehouse/>.

Дата першого надходження рукопису до видання: 10.11.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 21.12.2025

Дата публікації: 31.12.2025